

[Edel Saunte.]

mulighed for højesteret for i visse sager, hvor retten mener det rimeligt, at indføre bevisumiddelbarhed. Der er bare det triste ved det, at højesteret aldrig har brugt denne mulighed. Jeg kan ikke tænke mig, at højesteret virkelig aldrig skulle have stået i den situation, at retten havde følt, at bevisumiddelbarhed, f. eks. i form af direkte afhøring af parterne i højesteret, kunne have givet en vis klarhed i sagen.

Jeg tror, at enhver dommer og enhver procederende sagfører vil sige, at det kan være overordentlig værdifuldt, at dommer og parter og sagførere hører og ser afgivelsen af forklaring for retten. Jeg håber, at højesteret, der jo nu — ganske vist meget mod sin vilje — har fået to afdelinger, vil benytte det gode, som derigennem er opstået, til at indføre bevisumiddelbarhed i de sager, hvor det må siges at en direkte forklaring for højesteret ville være af væsentlig værdi for at skabe mere sikkerhed i den retsafgørelse, højesteret skal træffe.

Helga Pedersen: Den højtærede justitsminister udtalte ved fremsættelsen af lovforslaget om højesteretssagførerprøvens afskaffelse, at han mente at vide, at meningerne er delt i flere af folketingets parti-grupper. Sådan er stillingen i partiet venstre. En del af venstres medlemmer er enige med den højtærede justitsminister og hilser med tilfredshed, at ministeren har fulgt den tankegang op, som et folketingsudvalg i foråret 1953 gav udtryk for, og som også vandt gehør hos flere medlemmer af landstinget.

I det nævnte udvalg blev det navnlig fremhævet, at højesteretssagførerprøven i bedste fald kunne bedømme sagførers evne til at procedere, medens den ikke kan give nogen sikker vejledning med hensyn til hans egnethed på andre vigtige områder; men i praksis udlægges prøven som bevis herfor og giver højesteretssagførerne, som det hedder, en urimelig fordel i konkurrencen med kolleger, der ikke er højesteretssagførere. Man er enig med højesteret i, at hensynet til retsplejen må være afgørende, når man skal fastsætte disse regler, men alt taget i betragtning fører dette hensyn netop til nu at ophæve alle de bestemmelser,

som aldrig har været tænkt som andet end en overgangsordning, som er blevet udhulet væsentligt ved den i 1932 gennemførte ordning om møderet for landsretssagførere i egne sager, og som i deres nuværende udformning forekommer særdeles uheldige ved at tvinge en dygtig sagfører til at vente med prøven, til han er omkring de 40 år, og ved at udsætte ham, der eventuelt er en trænet procedør, for en urimelig eksamen, hvor et enkelt uheld kan være afgørende for, om han anses for egnet, og hvor man egentlig ikke er klar over, hvad retten lægger vægt på. Man har den opfattelse, at selve udvælgelsen af sagerne er et væsentligt moment, men netop det medfører en urimelig fortrinstillig for nogle få københavnske sagførerforretninger, der kan give deres unge medarbejdere chancen for at vælge prøvesager, medens andre — og det gælder navnlig provinssagførerne — tvinges til at gå en uværdig tiggergang for at få prøvesager for dernæst, når de endelig har fået dem, at blive kastet ud i frygt for, at sagen bliver forliget, til gavn for parterne måske, men med den virkning, at 1½ års fristen springer for prøve-kandidaten, hvis bestræbelser således er spildt. Denne afhængighed af andre sagføreres velvilje er uheldig; men endnu mere uheldig set i relation til, hvad retsplejens sande tarv kræver, og i strid med et af de vigtigste principper for god, for ideel sagførervirksomhed er det dog, at den sagfører, der procederer for en domstol, i hvilken han ønsker at opnå en ny titel, ikke kan være og ikke føler sig helt uafhængig, men fristes til at skele til, hvad det er, retten helst ønsker at høre.

Urimeligt er det også, siger man, at en borger, hvis sag skal for højesteret, ikke har frit valg af sagfører, men tvinges, når det drejer sig om andet end de såkaldte egne sager, til at tage en af højesterets-sagførerne, skønt han meget hellere ville have en landsretssagfører, som han kendte, og som kendte hans forhold i almindelighed og baggrunden for den pågældende sag i særdeleshed. Man fremhæver ligeledes, at alle erfaringer viser, at sådanne kyndige sagførere på fuldt tilfredsstillende måde vil kunne vejlede borgerne i selve appelspørgsmålet.

Nogen risiko ved den foreslåede ophævelse,